

*Velkommen
til*

SOLAKONFERANSEN 2007

SOLAKONFERANSEN 2007

Hovedtema:

- *Luftfartens sikkerhetsutfordringer*
- *Sikkerhetsinstallasjoner på norske flyplasser*
- *Anskaffelse av nye redningshelikoptre*
- *Luftfarten og miljøtrusselen*
- *Security - et nødvendig onde for økt sikkerhet ?*

17. – 19. September 2007

Quality Airport Hotel Stavanger, Sola

www.solakonferansen.no

Velkommen til Solakonferansen 2007

Det er nok en gang en stor glede for meg å invitere til årets konferanse, den 21. i rekken. Mange kaller Solakonferansen en sikkerhetskonferanse. Det er for så vidt riktig, men i henhold til vår visjon og målsetning, er kvalitet og miljø også emner vi skal dekke. Jeg mener det programmet vi nå inviterer til inneholder alle disse elementer.

La meg først få henlede oppmerksomheten til det som skjer mandag kveld. Forsvaret skal om ikke lenge velge nytt kampfly. De tre flytypene som er med i slutfasen vil bli presentert av representanter for de tre fabrikantene.

Årets konferanse vil fokusere på flere felter innenfor flysikkerheten. Stadige omstillinger innenfor luftfarten må, gjennom kvalitetsbegrepet, ta opp i seg flysikkerheten. Videre har det kommet et ønske om å vurdere valg av nye redningshelikoptre og organisering av redningstjenesten. Vår tids største utfordring, miljøtrusselen i form av økte utslipp, også fra økt flytrafikk, vil på flere felter påvirke sikkerheten for luftfarten. Spørsmålet er om luftfart er en "versting" på dette område? Finnes det løsninger som kan bedre utslipp fra fly? Vi kommer heller ikke utenom sikkerhetskontrollen som blir mer og mer omfattende.

Det er styrets håp og ønske at årets konferanse vil gi et rikt utbytte. De faglige foredragene og diskusjonene er grunnelementene i dette. Vedlikehold av gammelt vennskap og etablering av nye nettverkskontakter til nytte for økt sikkerhet innenfor luftfarten er også vesentlige for en vellykket Solakonferanse.

Nok en gang hjertelig velkommen. Jeg håper å se deg på årets konferanse.

Tor Helge Strand
Styreleder

Mål

Solakonferansen har som mål minst en gang i året å bringe sammen de mennesker som best kan bidra til å bedre sikkerhet, kvalitet og miljø innen luftfarten.

Konferansen skal gjennom virksomheten medvirke til å formidle ny viten videre, også til andre innen næringsliv og offentlige etater.

Visjon

Solakonferansen tilstreber å finne frem til de områder ressursene bør settes inn for å gi optimal sikkerhetseffekt. Det er også et ønske om å skape forståelse på alle plan for at sikkerhet koster, men at fokus på sikkerhet og kvalitet i siste instans er god økonomi.

Målgruppe

Faglig og politisk ledelse i departementene, ledelsen i flyselskapene og Avinor, Luftfartstilsynet, internasjonale flyfabrikanter, fagorganisasjoner, forskning og undervisning, presse og media, politikere, oljeselskaper, transport og annen næringsvirksomhet.

Konferansens forelesere:

Statssekretær Steinulf Tungesvik, SP, Samferdselsdepartementet
Fylkesmann Hans J. Røsjorde, Fylkesmann i Oslo og Akershus
Stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland, SV, Rogaland
Kontreadmiral Jørgen Berggrav, Forsvarsdepartementet
Uträdare, Leni Björklund (tidl. svensk forsvarsminister)
Styreleder Inge K. Hansen, Avinor
Administrerende direktør Ola H. Strand, SAS Norge
Administrerende direktør Bjørn Kjos Norwegian Air Shuttle
Avdelingsdirektør Ole Hafnor, Justisdepartementet
Avdelingsdirektør Jørgen Ingebrigtsen, Luftfartstilsynet
Brigader Morten Klever, sjef Luftoperativt Inspektorat/Luftforsvaret
Deputy Director Hans Rosén, Sales & Marketing Gripen International
Mr. David Hamilton, Head of Eurofighter Marketing
Director Jim Latham, Lockheed Martin Aeronautics Company
Post doktor Karina Aase, Universitetet i Stavanger
Professor Patrick Hudson, Leiden Universitet, Nederland
Mr. Cliff Barrow, CAA Storbritania
Miljødirektør Niels Eirik Nertun, SAS
Forskningsleder Torkel Bjørnskau, Transportøkonomisk institutt
Lufthavnsjef Leif A. Lorentzen, Avinor
Seniorrådgiver Gisle Håkonsen, Statistisk sentralbyrå
Prosjektleder Are Lien, Avinor
Flykaptein Jan Dieset, leder Norsk flygerforbund
Flykaptein John Kristoffersen, Human Performance representant Norsk flygerforbund
Flykaptein Odin Leirvaag, SAS Norge

Innledere og debattledere:

Flykaptein Otto Lagarhus
Informasjonssjef Anders Bang-Andersen
Informasjonsdirektør Einar Knudsen
Kommunikasjonsdirektør Ove Narvhus
Daglig leder Kjell R Bugge

Solakonferansen 2007
MANDAG 17. SEPTEMBER

- 1700: Registrering.
1800: **Velkomsthilsen** v/styreleder Solakonferansen, Tor H. Strand.
1805: **"Den militærpolitiske begrunnelsen for at Norge skal ha kampfly også i framtiden"** v/ kontreadmiral Jørgen Berggrav, sjef avdeling for forsvarspolitik og langtidsplanlegging i Forsvarsdepartementet.
1830: **Presentasjon av F-35 Lightning II (JSF)** v/ Director Jim Latham, International Business Development Lockheed Martin Aeronautics Company.
1850: Pause.
1910: **Presentasjon av Eurofighter Typhoon** v/ Head of Eurofighter Marketing, David Hamilton.
1930: **Presentasjon av JAS Gripen** v/ Deputy Director Hans Rosén, Sales & Marketing Gripen International.
1950: **"Hva blir Norges framtidige kampflykjøp?"** v/ fylkesmann Hans J. Røsørde, fylkesmann i Oslo og Akershus.
2015: Avslutning v/ styreleder Tor H. Strand.

Solakonferansen 2007
TIRSDAG 18. SEPTEMBER

- 0800: Registrering – kaffe.
0900: **Åpning** v/ styreleder Solakonferansen Tor H. Strand, og ordføreren i Sola kommune Håkon Rege.
0910: **Åpningsforedrag** v/ statssekretær Steinulf Tungesvik, SP, Samferdselsdepartementet.
0930: **"Sikkerhetsutfordringer i Avinor"** v/ styreleder Inge K. Hansen.
1000: **"SAS Norge - Utfordringer og muligheter"** v/ administrerende direktør Ola H. Strand, SAS Norge.
1030: **"Norwegians etablering i Warszawa – erfaringer relatert til kultur, kommunikasjon, kostnader og effektivitet"** v/ administrerende direktør Bjørn Kjos, Norwegian Air Shuttle.
1100: Pause.
1115: **"Konsekvenser for flysikkerheten pga mange og hyppige endringer"** v/ post doktor Karina Aase, Universitetet i Stavanger.
1140: Paneldebatt.
1210: Lunch.
1300: **"Achieving a Safety Culture in Aviation"** v/ professor Patrick Hudson, Leiden Universitet, Nederland.
1345: **"Survivable Areas på norske flyplasser"** v/ prosjektleder Are Lien, Avinor.
1415: **Informasjon om ILS CAT II** v/ lufthavnsjef Leif A. Lorentzen, Stavanger lufthavn Sola og flykaptein Odin Leirvaag, SAS Norge.
1445: Pause.
1500: **"Anskaffelse av nye redningshelikopter. Om prosessen videre"** v/ avdelings direktør Ole Hafnor, Rednings- og beredskapsavdelingen, Justisdepartementet.
1520: **"Luftforsvarets kapabilitet og kapasitet til å utføre redningshelikoptertjenesten"** v/ brigader Morten Klever, sjef Luftoperativt inspektorat/Luftforsvaret.
1545: **Presentasjon av den svenske redningshelikoptertjenesten** v/ utrådare Leni Bjørklund.
1615: Kort pause.
1620: Paneldebatt.
1650: **Åpen post/ aktuelle saker.**
1730: Avslutning 1. dag.
1900: Konferansemiddag.

Solakonferansen 2007
ONSDAG 19. SEPTEMBER

- 0830: **"Miljøkrav til luftfarten"** v/ stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland, SV.
0850: **"Luftfartens forurensning"** v/ seniorrådgiver Gisle Håkonsen, Statistisk sentralbyrå.
0910: **"Planer og vyer for miljømessige forbedringer mot en bærekraftig luftfart"**
v/ miljødirektør Niels Eirik Nertun, SAS.
0930: Paneldebatt.
1000: Kaffepause.
1015: **"Toxic Fumes"** v/ Mr. Cliff Barrow, CAA Storbritania.
1045: **"Arbeidsmiljø i luftfarten; giftgasser etc"** v/ flykaptein Jan Dieset, leder Norsk flygerforbund.
1100: Kort pause.
1110: **"Den bakenforliggende filosofien for utarbeidelsene av Security bestemmelsene og praktiseringen av disse"** v/ avdelingsdirektør Jørgen Ingebrigtsen, Security avdelingen Luftfartstilsynet.
1130: **"Security Checks – et nødvendig onde for økt sikkerhet ?"**
v/ forskningsleder Torkel Bjørnskau, Transportøkonomisk institutt.
1150: **"Security Checks fra en daglig brukers synspunkt"** v/ flykaptein John Kristoffersen, Human Performance representant i Norsk flygerforbund.
1200: Paneldebatt.
1230: **Oppsummering og avslutning** v/styreleder Tor H. Strand.
1245: Lunch.

Styret Solakonferansen:

Tor Helge Strand

Styreleder/konferanseansvarlig

Styremedlemmer:

Jacob Bae

Daglig leder CHC Helikopter Service

Svein K. Bertheussen

Head of Technical Services Europe, CHC Europe

Leif Anker Lorentzen

Lufthavnsjef Stavanger lufthavn, Sola

Per A. Nilsen

Ingeniør

Geir Sømme

Stasjonssjef SAS Ground Services Stavanger

Harald Øverland

Ingeniørsjef SAS Norge

Sekretariat Solakonferansen:

Kjell R. Bugge

Daglig leder

Anne Aareskjold

Konferansesekretær

Hans Egge

Regnskapsfører

Programkomité:

Leder: Kjell R. Bugge

Daglig leder Solakonferansen

Medlem: Svein K. Bertheussen

Head of Technical Services Europe, CHC Europe

Medlem: Tor H. Strand

Styreleder Solakonferansen

Medlem: Karina Aase

Post doktor ved Universitetet i Stavanger

Kontaktadresser:

E-mail:

anne@solakonferansen.no

buggekjell@online.no

Se også: www.solakonferansen.no

Post:

Solakonferansen sekretariat

Pb 506, 4055 Stavanger lufthavn

Telefoner:

Daglig leder:

+47 67 03 04 48/ +47 99 20 87 11

Konferansesekretær:

+47 67 03 04 13/ +47 93 41 69 45

Vi takker for støtten !
Sponsorer og annonsører bidrar
til å gi konferansen finansiell
styrke og å opprettholde
kvaliteten på denne
og fremtidige konferanser.

*Hilsen
Solakonferansen*

F-35 Lightning II.

A new name with an international legacy. Nine partners from around the world, joining together to build a family of three stealthy, multi-role aircraft variants. With the highest level of interoperability, F-35 will deliver unprecedented advantages to U.S. and allied forces, allowing them to adapt to the constantly evolving demands of modern combat.

www.lockheedmartin.com

LOCKHEED MARTIN
We never forget who we're working for

**Eurofighter
Typhoon**

Eurofighter for Norge

Ryggraden i fremtidens europeiske flyvåpen

Norge trenger nye kampfly, og Eurofighter er en sterk kandidat. De første flyene er allerede i aktiv tjeneste hos våre NATO-partnere Storbritannia, Tyskland, Italia og Spania. Med Eurofighter får norske flyvere det beste våpensystemet for å forsvare norske interesser. Norge er også invitert med i det europeiske samarbeidet om å videreutvikle Eurofighter, og norske høyteknologiske bedrifter er allerede i gang med betydningsfulle forsknings- og utviklingsoppdrag.

Eurofighter leverer
www.eurofighter.com

GRIPEN

Det naturlige valget.

Gripen er et fullt ut operativt moderne multi-rolle kampfly helt tilpasset NATO. Gripen er den mest fleksible kampflyløsningen for Norge med state-of-the-art teknologi for mange tiår fremover.

Gripen er utviklet av Saab og støttet av et sterkt nettverk av industripartnere. Norge vil gjennom en anskaffelse av Gripen bli en integrert del av et pågående og løpende utviklingsprogram med fullt innsyn på alle teknologinivåer.

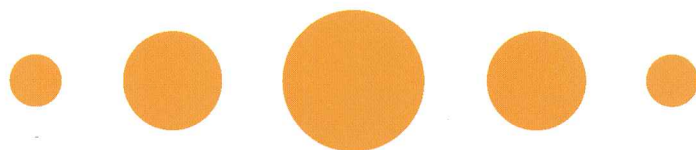
Vesentlig lavere anskaffelsespris og driftskostnader, sammen med enestående resultater på å alltid levere avtalt produkt til avtalt tid og til avtalt pris, gjør Gripen til det naturlige valget for Norge.

www.gripen.com

SAAB

FLIGHT SAFETY FIRST

AVINOR

OLJEINDUSTRIENS
LANDSFORENING

Scandinavian Airlines

Quality Airport Hotel
Stavanger

Tlf.: 51 94 20 00 - Faks.: 51 94 20 50
E-mail: booking.airport@choicehotels.no

Velkommen til Sola!
Lykke til med årets luffartskonferanse
Hilsen SOLA KOMMUNE

PÅMELDING OG PRAKTISKE OPPLYSNINGER

På våre hjemmesider
HYPERLINK "<http://www.solakonferansen.no>" www.solakonferansen.no
finner du alt om konferansen, samt påmeldingsskjema.
Vi anbefaler sterkt at du bruker dette ved påmelding.

Deltageravgift:

Kr. 4.150.- som inkluderer kursmateriell, et buffé måltid om kvelden 17. september, lunsj 18. og 19. september, konferansemiddag 18. september, forfriskninger under selve konferansen.

Evt hotellopphold er ikke inkludert i deltageravgiften.

Det gis ingen reduksjon i deltageravgift i de tilfeller deltakeren ikke kan/ønsker å følge hele konferansen.

Avbestilling må skje senest 3 virkedager før konferansen starter dersom full avgift ikke skal betales.

Ved avbestilling etter påmeldingsfristens utløp, påløper et administrasjonsgebyr på kr. 500.-

Hotellrabatt:

Den enkelte konferansedeltager må selv sørge for evt. hotellreservasjon.

Det er inngått avtale med Quality Airport Hotell Stavanger, Sola.

- Enkeltrom med frokost: NoK: 865.-

- Dobbelrom med frokost: NoK: 1065.-

Ved bestilling referer til SOLA 2

Telefon: +47 51 94 20 00 – telefaks: 51 94 20 50

E-mail: HYPERLINK "<mailto:booking.airport@choice.no>" booking.airport@choice.no

Flyrabatt:

Det er innvilget konferanserabatt med SAS Norge og Widerøe.

Ved plassbestilling referer til registreringskode: FST-07CONFSKWF 202.

Ved reservasjon/informasjon:

- SAS Norge: tlf: 05400

- Widerøe: tlf: 810 01 200

Merknader:

Styret for Solakonferansen vil anbefale alle konferansedeltagerne om å delta på hele konferansen. Dette for å få med seg både luftfartsseminaret, de sosiale arrangementene og ikke minst for aktiv deltagelse i de oppførte debatter.

Påmeldingsfrist fredag 31. august.

Påmelding sendes på en av følgende måter:

- Via våre hjemmesider www.solakonferansen.no

- E-mail til: anne@solakonferansen.no

- Faks til: +47 51 65 81 01

- Post til: Solakonferansen sekretariat Pb 506, 4055 Stavanger lufthavn

Deltageravgift innbetales til Solakonferansen Pb 506, 4055 Stavanger lufthavn innen 31. august på bankkonto nr **3201 14 37442** - påmeldingbekreftes

Fyll ut relevante felt for å melde deg på som deltager til Solakonferansen 2007.

Tittel:	
Etternavn:	
Fornavn:	
Firma:	
Postadresse:	
Fakturaadresse hvis annen:	
E-post adresse:	
Mob tlf nr:	

www.solakonferansen.no

